

**„OKOSÍTÓ MOZGÁS” - MOZGÁSOS JÁTEKOK, ESZKÖZÖK
A GONDOLKODÁS FEJLŐDÉSÉBEN”**

című mesterprogram

I. szakaszának részterve

Készítette:

Makai Valéria

Makai Valéria

mesterpedagógus

„ A korai nevelés a legfontosabb.
Amit az ember gyermekként lát, az segíti egész életében,
hogyan a jó felé orientálódjék.”
(Brunsztik Teréz)

Mesterprogram megújítása: 2025.01.01 – 2029.12.31. időszakot öleli fel

Az I. részterv időszaka: 2025. 01. 01- 2028. 08.31.

Választott fő tevékenység: Fejlesztő innovátori tevékenység

E tevékenységhez kapcsolódó feladatok közül: Új nevelési- oktatási módszerek, eszközök, „jó gyakorlatok” kidolgozását, illetve a helyi kontextusba való adaptálását választottam.

Címe: „Okosító mozgás” - Mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében. Célom egy „jó gyakorlat”, egy szakmai munkát segítő anyag kidolgozása, mely a tanulási képességeket támogatja, és egy új eszköz az *Egyensúlyozó Montessori Hinta* alkalmazása az óvodai nevelésben.

Megújító mesterprogramom tevékenységei

- *A tudatos szakmai fejlődés* részben előfeltétele a program megvalósulásának, másrészt hozadéka is. Ahhoz, hogy képes legyek a Mesterprogram megvalósítására, elengedhetetlen a magas szintű szakmai tudás, a megvalósítás során pedig szakmai ismereteim, kompetenciáim folyamatosan tovább mélyülnek, fejlődnek.
- *A feltáró-elemző tevékenység* megelőzi a program kidolgozását, az előző mesterprogram hozadéka is felölelve a kihívás felismerésétől a program részletes kidolgozásáig terjedő folyamatot. A helyzetelemzés és a megfelelő összefüggések felismerése, tudatosítása végigkíséri a Mesterprogramot.
- *A fejlesztő-újító tevékenység* a lehangsúlyosabb, ez a **fő profil**.
Eddigi nevelő-oktató munkám során felmerülő problémára szeretnék megoldást, eszközt, ezáltal fejlesztést találni, melyet beépíthetünk a gyakorlati munkánkba.
 - Egy új intézményi jó gyakorlat egy belső kiadvány a Mesterprogram produktuma, mely beépül a csoportok éves nevelési-tanulási tervébe és a „Kerek erdő” Pedagógiai Programunkba is.
 - Egy új eszköz, a Montessori hinta beépülése a csoportok életébe, játékába, a mindennapi gyakorlatba.

- A tudásmegosztó-segítő tevékenység intézményi szinten valósul meg, először a továbbképzéseken való részvételkor, majd az „Okosító mozgás” gyűjtemény bevezetésekor.

A részletes terv elkészítését megelőzte egy párbeszéd a vezetőséggel, szakmai munkaközösség vezetőikkel és az óvodapedagógusokkal. Ennek során megismerhették mesterprogramom célját, elképzeléseimet, azok megvalósítását, a várható eredményeket.

Megújító Mesterprogramom célja

- A mozgás szeretetének a megtanítása.
 - Az egészséges életmód alakítása az egészséges táplálkozáson és mozgáson keresztül.
 - A mozgáson, mint a gondolkodás és a személyiségfejlődés legfontosabb eszközén keresztül a 3-7 éves gyermekek fejlesztése.
 - Elsődleges cél a mozgásban megvalósuló tanulás lehetőségeinek változatosabb megteremtése.
 - Célom egy „jó gyakorlat”, egy szakmai munkát segítő „Okosító mozgás” gyűjtemény kidolgozása, mely a kognitív funkciókat fejleszt. „A kognitív funkciók azok a megismerési, információfeldolgozási és gondolkodási tevékenységek, amelyekkel érzékeljük, felfogjuk és felhasználjuk megszerzett tudásunkat. Ezek a képességek teszik lehetővé az értelmi működést.” (Forrás: <https://lexiq.hu.>)
 - Egyensúlyozó Montessori Hinta alkalmazása az óvodai nevelésben.
 - Személyes célként jelölöm meg az intézményi „jó gyakorlat” kidolgozását „Okosító mozgás” - *Mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében* címmel, és a jó gyakorlat intézményen belüli átadását. Ez tudatos szakmai fejlődésre épülő feltáró-elemző tevékenység után egy fejlesztő-újító tevékenységet jelent, amelynek eredményét, produktumát tudásmegosztó-segítő tevékenység keretében átadom közvetlen kollégáimnak. A „jó gyakorlat” kidolgozásában mozgásfejlesztő terapeuta segítségét szeretném igénybe venni továbbképzés formájában.
 - Intézményi cél, melyet pedagógiai Programunkban is megfogalmaztunk, „A családokkal együttműködve, nevelési tevékenységüket kiegészítve és azt segítve, olyan gyermekek nevelése, akik 6-7 éves korukra: Testileg, lelkileg, és erkölcsileg egészségesen fejlettek” (Pedagógiai Program)
- A kidolgozott intézményi jó gyakorlat, az „Okosító mozgás” - *Mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében* című gyűjtemény alkalmazása a csoportokban a játékos tanulási tevékenység részeként és beépítése a Pedagógiai Programunkba.

A célok meghatározásának szükségessége

- Mai világunkban a felnőttek és gyermekek legfőbb problémája a kevés mozgás, a mozgásszegény életmód. Sajnos a legfiatalabb korosztály is sokat ül, sokszor az elektronikai készülékek előtt. A mozgás, a sportolás még 20-30 évvel ezelőtt természetes volt, mindennapi életünk részét képezte. Az elmúlt évek történései miatt, részben érthetően, de mégis egyben túlzottan féltő, óvó reakciók miatt a gyermekek az egészséges alapmozgásokat nem a megfelelő időben és ütemben sajátították el, vagy ki is maradtak. A tanulási, viselkedési problémák nagyon nagy százalékának ez lehet az egyik oka.
- A 3-8 éves kor a leghatékonyabb időszaka a gyermekek mozgásfejlesztésnek.
- A mai kor gyermekének egyre több ingert kell feldolgozni, és ez által kevesebb ideje marad a mozgásra. A sok inger feldolgozása megterheli az idegrendszert, a gyermekek türelmetlenebbek késleltetésben és önkontrolban is. Jellemző, hogy a szülők programokra hordják gyermekeiket, pedig „Sokkal jobban, hangulatosabban, érzelmetlibben él egy gyerek, aki bújócskázik, fogócskázik vagy ípiapacsozik, mint az, aki részt vesz a játszóház programjaiban.” (Vekerdy Tamás: Belső szabadság)
- 35 éve vagyok a pályán, 30 évig óvodapedagógusként és ötödik éve vezetőként is azt tapasztalom, hogy óvodánkban is évről évre nő azoknak a gyermekek száma, akik beszédében lemaradást, idegrendszeri éretlenséget és viselkedésbéli problémákat, gyakran dühkitöréseket tapasztalunk. Már az óvodába érkezéskor tapasztalható megkésett beszédfejlődés, mozgáskoordinációs gond, figyelemzavar, gyenge finommotorikai képesség. A beszédhiba a mozgásszegény életmód következménye.
- Az elmúlt évek megpróbáltatásai, mint pandémia, válság, háború ezt a problémakört tovább nehezítette.
- Szívemen viselem az intézmény, az óvodánkba járó gyermekek és a munkatársaim helyzetét, a felmerülő nehézségeket, problémákat. Aktívan részt veszek az óvodai mindennapokban, a csoportok életében. Vezetőként további tapasztalatokat és ismereteket szereztem a gyermekek fejlettségével kapcsolatban és tapasztalataim, pl. Mérés eredményei, megerősítettek abban, hogy a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulásán, a mozgáson keresztül tudunk hatni az érés minden területére. Hiszem, hogy a megfelelő mozgásformák alkalmazásával nem csak egészségesebb, hanem okosabb gyermekeket nevelünk.

A célok megvalósításának alapot adó előzmények

- A mesterprogram az intézmény céljaival és terveivel harmonizál. Az ÓNOAP- 1 koherens Pedagógiai Programunkat magunk írtuk, saját adottságainkra, lehetőségeinkre építve. A „Kerek Erdő Pedagógia Program” egyik hangsúlyos területe 1999-től a MOZGÁS.
- Óvodánk adottságai és felszereltsége kiváló, a gyermekek mozgás-lehetősége szerteágazó: a csoportszobákon túl fedett terasz, gazdagon felszerelt tornaterem, külön udvarrész, beton pálya, sportpálya, műfüves focipálya valamint rekortán futópálya.
- Mozgás tevékenység megvalósítására óvodánkban évtizedek óta nagy hangsúlyt fektetünk, színes és változatos.
- Második éve segíti előző mesterprogramom, a „Kreatív mozgás- kreatív gyermek” produktuma az óvodapedagógusok munkáját, a mozgás tevékenység tervezését és megvalósítását.
- Az előző évben tervezett innovációk, melyek előző Mesterprogramom hozadékai, beépültek a mindennapi életünkbe, rendszeresen használják a gyermekek a szabad játék során, és az óvodapedagógusok beépítik az éves tanulási tervükbe: mászófal, mezítlábas út, távolugró gödör, ugróiskolák, Mozgáskotta eszközkészlete.
- Nevelőtestület nyitott az innovatív megoldásokra, szívesen vesz részt továbbképzéseken, támogatóan fogadták elképzelésemet, ötletemet.

A MESTERPEDAGÓGUS PÁLYÁZATOM ELSŐ SZAKASZÁNAK RÉSZTERVE

Az I. részterv tervezett egységeinek bemutatása

➤ I. részterv / 1. időszaka

Időszak: 2025. január 1. – 2025. augusztus 31.

A Mesterprogramnak ebben a szakaszában a *feltáró-elemző* tevékenység dominál.

Az első részterv első időszakában az új Mesterprogramom megalapozása történik, mely magába foglalja az aktuális helyzet elemzését, az elmúlt évek tapasztalatainak összegyűjtését, elemzését a lehetséges alkotóelemek vizsgálatát, a jó gyakorlat rendszerének tervezését. Most, mesterprogramom megírásakor, másfél év távlatában kell terveznem. Az intézmény meglévő infrastruktúráját, eszközkészletét ismerem, de az első időszakban újra fel kell mérni a személyi és a tárgyi feltételeket. Nagyon fontosnak tartom az együttműködést munkatársaimmal, a gyermekek fejlesztését szolgáló egységes intézményi álláspont kialakítását.

Cél:

- A Mesterprogram az intézmény céljaival és terveivel való harmonizálása.
- Olyan intézményi jó gyakorlat kialakítása, melynek fókuszában a mozgás áll. Ez az intézmény célrendszerével teljes mértékben összeegyeztethető, továbbá jól illeszkedik intézményünk „Kerek erdő” Pedagógiai Programjához is, amelyben a mozgás kiemelt fontosságú tevékenység.
- Célom a gyermekek fejlődésének támogatása, látva és beazonosítva azokat a területeket és lehetőségeket, ahol szükséges az innovatív tevékenység.
- Együttműködve a munkatársaimmal célom továbbra is a szakmai munka támogatása, szakmai ismeretek bővítése.
- Új nevelési-oktatási módszerek, eszközök kidolgozása, illetve helyi kontextusba történő adaptálása.
- Az együttműködéssel a közösségépítés is a céljaim között szerepel.

A tevékenység megvalósítása érdekében tett lépések

- Helyzetelemzés,
 - a mozgás tevékenység megvalósulása óvodánkban: helye, időpontja, időtartama
 - személyi feltételek
 - eszközkészlet
 - szakmai ismeretek, felkészültség
- Tájékoztatás, tájékoztatás formái

A jó gyakorlat jövőjét tekintve lényeges, hogy minden területen konszenzusra jussunk, mindenki kicsit magáénak tudja érezni a programot.

- Fenntartó tájékoztatása folyamatos, már a mesterprogramom feltöltése előtt megtörténik.
- Nevelőtestület tájékoztatása elengedhetetlen, az óvodapedagógusok fluktuációja miatt minden évben szükséges a munkatársaim tájékoztatása, a mesterprogramom bemutatása, ismertetése.
- Nevelőtestület véleményének, tapasztalatainak vizsgálata (abból, ami van, mi az, amit érdemes tovább fejleszteni, mi az, ami kevésbé kihasználható, mire lenne még igény)
- Szülői Szervezet tájékoztatása
 - Források, lehetőségek felmérése (pályázati lehetőségek, alapítvány, szülők)
 - A szükséges és hiányzó eszközök beszerzésének tervezése, szervezése (érintettek, időkeretek, források), valamint az intézmény céljaival és terveivel való harmonizálás.
 - Az Egyensúlyozó Montesszori hinta beszerzése.
 - Első év végén a folyamat értékelése, önreflexió
 - További feladatok megfogalmazása, tervezése

Dokumentálás:

- Munkaterv
- Mesterprogram bemutató ppt
- Szülői Szervezet Munkaterve
- Nevelőtestületi megbeszélés Jegyzőkönyve
- Feljegyzések
- Számlák

Elvárt eredmények/ produktumok

- Írásos elemzés készül a tevékenységek megvalósulásáról
- Beszámoló
- Az óvodapedagógusok megismerik a mesterprogramot, annak hasznosulási lehetőségét a szakmai munkájuk során.
- Szakmai nyelvhasználat bővül.
- Megismerkednek új módszerekkel, lehetőségekkel.
- Saját és pedagógus társaim kompetenciája fejlődik.

➤ I. részterv / 2. időszaka

Időszak: 2025. szeptember 1. – 2026. augusztus 31.

A Mesterprogramnak ebben a szakaszában a *tudatos szakmai fejlődés* és a *tudásmegosztó - segítő* tevékenység dominál.

Részben az elmúlt évek mérés eredményeinek elemzése, részben egy TSMT terapeutával való beszélgetések indította el bennem az új mesterprogramom gondolatát, az „*Okosító mozgás*” - *mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében* anyag összeállítását. Az anyag összeállítását mindenképpen megelőzi és megalapozza a szakmai továbbképzés. Ez az időszak az előkészítő szakasza a szakmai felkészülésnek.

Cél:

- Szakmai ismereteink bővítése.
- Szakirodalomban való tájékozódás.
- Az óvodapedagógusok szakmai munkájának támogatása, a szakmai fejlődésük segítése.
- A mozgásban megvalósuló tanulás lehetőségeinek változatosabb megteremtése, új nevelési-oktatási módszerek, eszközök megismerése, elsajátítása, illetve a helyi kontextusba történő adaptálása.
- A mozgáson, mint a gondolkodás és a személyiségfejlődés legfontosabb eszközén keresztül a 3-7 éves gyermekek fejlesztése, kiemelten a kognitív képességeket.
- Az intézmény szakmai színvonalának emelése a megszerzett tudás alkalmazásával.
- Közösségépítés.
- A megszerzett szakmai tudás után a segédanyag összeállítása.

A tevékenység megvalósítása érdekében tett lépések

- Kapcsolat felvétel a TSMT terapeutával
- A továbbképzés módszertani kidolgozása, megszervezése
- Forrás felkutatása
- Továbbképzések a nevelőtestületnek havi rendszerességgel.
- Szakirodalomban való tájékozódás.
- Az Egyensúlyozó Montessori hinta gyakorlati alkalmazása a csoportokban
- Év végén a folyamat értékelése, önreflexió.
- Tapasztalatok összegzése.
- További feladatok megfogalmazása, tervezése.

Dokumentálás:

- Nevelési évnnyitó értekezlet- ppt
- Munkaterv
- Szülői Szervezet Munkaterve
- Nevelőtestületi megbeszélések Jegyzőkönyve.
- Évet záró Beszámoló
- Számla
- Feljegyzések a továbbképzésekről
- Fényképfelvétel

Elvárt eredmények/ produktumok

- Szakmai nyelvhasználat bővül.
- Szakmai ismereteink bővülnek új módszerek, eljárások, lehetőségek megismerése által.
- Pedagógus kompetenciák fejlődése.
- Képesek leszünk a tanfolyamokon és az önképzés keretében elsajátított ismereteinket alkalmazni, kitűzött céljaimat megvalósítani.
- A szakmai továbbképzés eredménye egy gyűjtemény létrehozása.

➤ I. részterv / 3. időszaka

Időszak: 2026. szeptember 1. – 2028. augusztus 31.

A Mesterprogramnak ebben a szakaszában *a tudatos szakmai fejlődés, a feltáró – elemző-, és a fejlesztő-újító tevékenység* is dominál.

A két éves időszak a továbbképzéseken szerzett ismeretek gyakorlati megvalósításának időszaka. Az összegyűjtött anyag beépül a csoportok éves nevelési-tanulási tervébe, a heti tervekbe, a mindennapok részévé válik. Ez az időszak az elméleti ismeretek gyakorlati kipróbálásának időszaka. A harmadik időszak második évében a tapasztalatcsere és a szükséges korrekciók elvégzése után az „Okosító mozgás” - *mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében* anyag összeállítása, kidolgozása valósul meg.

Cél:

- Az óvodapedagógusok szakmai munkájának támogatása, a szakmai fejlődésük segítése.
- A mozgásban megvalósuló tanulás lehetőségeinek változatosabb alkalmazása, a megismert nevelési-oktatási módszerek, eszközök alkalmazása, a helyi kontextusba történő adaptálása, beépítése a csoportok éves nevelési-tanulási tervébe.

- A továbbképzésen szerzett ismeretek intézményi szintű kipróbálása a gyakorlatban.
- A mozgáson keresztül a 3-7 éves gyermekek kognitív képességeinek a fejlesztése.
- Az intézmény szakmai színvonalának emelése a megszerzett tudás alkalmazásával.
- A gyermekek eredményének javulása, fejlődés.

A tevékenység megvalósítása érdekében tett lépések

- Az összeállított anyag tervezése a csoportok nevelési-tanulási tervébe.
- Heti tervben való megjelenítés.
- Gyakorlati tapasztalatszerzés, az „okosító mozgás” anyaggyűjtés kipróbálása.
- Az első év gyakorlati tapasztalata után az esetleges kiegészítések és korrekciók megtétele.
- Az „Okosító mozgás” - mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében anyag végleges összeállítása.
- Év végén a folyamat értékelése, önreflexió, tapasztalatok összegzése.
- További feladatok megfogalmazása, tervezése.

Dokumentálás:

- Nevelési évnnyitó értekezlet ppt
- Csoportnapló
- Heti tervek
- Nevelőtestületi megbeszélés Jegyzőkönyve.
- Feljegyzések
- Fényképfelvétel a gyakorlati munkáról

Elvárt eredmények/ produktumok

- Szakmai ismereteink bővülnek, új módszerek, eljárások alkalmazása által.
- Pedagógus kompetenciák fejlődése.
- Gyermekek képességeinek fejlődése, mint a: nyelvi kommunikáció, mozgás, a testséma, a téri tájékozódás, térbeli mozgás, a vizuális funkciók (alaklítás, formaészlelés, színek megnevezése), a finommotoros koordináció, szociális képességek.
- Várható eredmény, hogy a gyermek kitartóbb, nő a feladattudat, figyelemkoncentráció hosszabbodik, pozitív önértékelés, énkép, bátrabban kezdeményez kommunikációt a társaival, felnőttel, kifejezőkészsége jobb, kisebb korban a beszéd beindulása.
- Mérés eredményeinek javulása- *Gyermekek mérése* című dokumentum
- „Okosító mozgás” - mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében című dokumentum.

I. RÉSZTERV

2025.01.01- 2028. augusztus 31.

1. Időszak 2025.01.01- 2025.08.31.			
Tevékenység	Lépések	Elvárt eredmények/ produktumok	Erőforrás
Feltáró- elemző	Helyzetelemzés, - a mozgás tevékenység megvalósulása óvodánkban: helye, időpontja, időtartama, eszközkészlete - személyi feltételek - eszközkészlet - szakmai ismeretek, felkészültség	Írásos elemzés készül a tevékenységek megvalósulásáról Óvodai dokumentumok felhasználásával	-
	Tájékoztatás, tájékoztatás formái -fenntartó - nevelőtestület - szülői szervezet	Munkaterv Beszámolók Ppt Az óvodapedagógusok megismerik a mesterprogramot, annak hasznosulási lehetőségét a szakmai munkájuk során. Saját és pedagógus társaim kompetenciája fejlődik.	-
	Források, lehetőségek felmérése - pályázati lehetőségek - alapítvány - szülők	Feljegyzés Mevannak a szükséges források	
	A szükséges és hiányzó eszközök beszerzése: -Egyensúlyozó Montesszori hinta	Mevannak a szükséges eszközök - 8 db Montesszori hinta	Pályázat Alapítvány
	A folyamat értékelése, önreflexió	Feljegyzés Beszámoló	-
	További feladatok	Feljegyzés Beszámoló	-

2. Időszak
2025. szeptember 1. – 2026. augusztus 31.

Tevékenység	Lépések	Elvárt eredmények/ termékek	Erőforrás
Tudatos szakmai fejlődés és Tudásmegosztó - segítő	Kapcsolat felvétel a TSMT terapeutával	Feljegyzés	-
	A továbbképzés módszertani kidolgozása, megszervezése. Forrás felkutatása	Feljegyzés-a tematika kidolgozása Rendszeres egyeztetés	-
	Továbbképzések a nevelőtestületnek havi rendszerességgel.	Az éves tanulási tervvel koherens tematika szerint történik havi rendszerességgel. Szakmai nyelvhasználat bővül. Szakmai ismereteink bővülnek új módszerek, eljárások, lehetőségek megismerése által. Pedagógus kompetenciák fejlődése.	Önerő Alapítvány Pályázat
	Szakirodalomban való tájékozódás.	Szakmai nyelvhasználat bővül. Szakmai ismereteink bővülnek új módszerek, eljárások, lehetőségek megismerése által. Pedagógus kompetenciák fejlődése.	Pályázat Alapítvány Önerő
	Az Egyensúlyozó Montesszori hinta gyakorlati alkalmazása a csoportokban	Feljegyzés Csoportok dokumentumai Munkaterv beszámoló	-
	Év végén a folyamat értékelése, önreflexió.	Beszámoló Évet záró beszámoló Óvoda dokumentumai	-
	További feladatok megfogalmazása, tervezése.	Feljegyzés Beszámoló Csoportok dokumentumai- Értékelések	-

3. Időszak
2026. szeptember 1. – 2028. augusztus 31.

Tevékenység	Lépések	Elvárt eredmények/ termékek	Erőforrás
Tudatos szakmai fejlődés	Az összeállított anyag tervezése a csoportok nevelési-tanulási tervébe.	Óvodai dokumentumok: -Éves nevelési –tanulási terv Munkaterv Nevelési évnyitó értekezlet ppt Beszámoló Nevelőtestületi megbeszélés Jegyzőkönyve.	-
	Heti tervben való megjelenítés	Heti tervek Értékelés	-
Fejlesztő- újító	Gyakorlati tapasztalatszerzés, az „okosító mozgás” anyaggyűjtés kipróbálása.	Feljegyzések Évközi-, év végi értékelés, Mérés Beszámoló Fényképfelvétel a gyakorlati munkáról Szakmai ismereteink bővülnek, új módszerek, eljárások alkalmazása által. Pedagógus kompetenciák fejlődése. Gyermekek képességei fejlődnek Gyermekek mérése	-
Feltáró – elemző	Az első év gyakorlati tapasztalata után az esetleges kiegészítések és korrekciók megtétele.	Csoportnapló Értékelések Feljegyzések	-
	Az „Okosító mozgás” - mozgásos játékok, eszközök a gondolkodás fejlődésében anyag végleges összeállítása.	Elkészül az éves anyaggyűjtemény Beszámoló	-
	A folyamat értékelése, önreflexió	Feljegyzés Beszámoló	-
	További feladatok megfogalmazása, tervezése	Feljegyzés Beszámoló	-